

Het Goese brandweerkorps, begin deze eeuw.

Goes gered door verliefde huzaar

door Frank de Klerk

In juli van 1908 waren er nogal wat soldaten in en rond Goes gelegerd. In hotel De Korenbeurs verbleef een groep officieren inclusief een heuse generaal, die zich bezighield met de militaire vraagstukken van die tijd. Een regiment huzaren had zich tegen de avond buiten de stad uitgespannen. Eén huzaar besteedde de avond nuttig door zijn verkerking op te zoeken.

Slenterend langs de Goese vesten in die stille, heldere zomeravond irriteerde plots een brandlucht de neusgaten van het meisje en de huzaar. Dat kon maar een ding betekenen: brand!

De rook kwam uit de richting van de St. Jacobstraat, waar vlammen te zien waren. Er moest nu kordaat gehandeld worden. Het meisje werd naar huis gezonden, en de huzaar ging, vergezeld van een passerende Goesenaar die de weg moest wijzen, in galop naar het stadhuis. Op het hoekje van de Grote Markt en de Lange Kerkstraat, tegen het stadhuis aan, woonde de gemeentebode. Na heftig schellen vertoonde deze zich voor het glaasje van zijn voordeur. Met korte zinnen werd hem de ernst van de situatie uitgelegd, waarna hij zich geen moment bedacht en de brandklok in de stadhuistoren ging luiden.

De schrille, alarmerende slag van dit klokje deed een siddering door de stad gaan. Ramen en deuren vlogen open, en half geklede burgers, de schrik op het gelaat, vroegen zich af welk onheil hen bo-

ven het hoofd hing. Het nieuws over de brand in de St. Jacobstraat verspreidde zich, inderdaad, als een lopend vuurtje door de stad. De halve stad spoedde zich daarheen, en uiteraard ook de stedelijke brandweer. De spuiten werden uit de Grote Kerk gerold en in draf door de spuitgasten naar de plaats des onheils getrokken. Nu, terwijl de bode nog steeds aan het klokkentouw hing, werd duidelijk wat er precies aan de hand was. Bij bakker Noordhoek in de St. Jacobstraat (nu huisnummer 48) stond de houten schuur met takkebossen voor zijn oven in lichtervlaai.

Aanvalsplan

De bemanning van de spuiten, zijnde een motorspuit en drie handspuiten, was eerst nog verre van compleet. Toch werd begonnen met het koppelen van slangen en het opstellen van de apparatuur, zodat nog binnen twintig minuten nadat de bode was begonnen met beieren de eerste liters water op de vuurzee terecht kwamen. Het aanvalsplan zag er als volgt uit: de motor en spuit nr. 2 waren opgesteld in de St. Jacobstraat; door het huis van de bakker en een huis ernaast rukten de pijpleiders op naar de vlammen. Spuiten nr. 1 en 3 vielen het vuur in de rug aan vanaf de Oostwal. Rond twee uur in de nacht kon het sein 'brand meester' worden gegeven. De nog nasmeulende resten van de schuur werden toen met brandhaken omver getrokken. Het was aan het windstille weer te danken dat de dicht op elkaar staande bebouwing van het oude straatje niet in zijn

geheel in vlammen was opgegaan. Doordat alles en iedereen die maar iets met de brandweer te maken had in het geweer was geroepen, bevonden zich op een gegeven moment niet minder dan driehonderd vrijwillige brandweerlieden op de plaats des onheils. De krant was dan ook lovend over de efficiënte wijze waarop het terrein was afgezet. Wat minder manschappen zou overigens toch wel beter zijn geweest. De hele operatie kostte de stad nu aan vergoedingen zo'n 150 gulden. Daarbij kwam nog de premie van één gulden die de huzaar en de onbekende burger verdienden doordat zij de brand hadden ontdekt. Deze premie werd meestal pas na enkele dagen uitgekeerd; doordat de huzaar zich de volgende dag weer al te paard uit de stad moest verwijderen kreeg hij op staande voet onder applaus van het publiek zijn vijf dubbeltjes door de burgemeester uitgereikt.

Komische noot

De officieren die zich al te ruste hadden begeven in de deftige Korenbeurs zorgden in alle drukte voor een komische noot. Na het alarm hadden ze zich ontreddeerd en slechts half gekleed op straat gewaagd, aan voorbijgangers vragend of de Engelsen geland waren.

Bij Noordhoek zelf was sprake van een bijzondere situatie: zijn vrouw lag in het kraambed. Die ochtend was zijn vrouw Henrica verlost van zoon Nicolaas Johannes. De redacteur stelde zich na de brand persoonlijk op de hoogte van de welstand van moeder en kind.